

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **B.**, so sídlom v N., zastúpenej JUDr. P. K., advokátom v N., proti žalovanej **S.**, so sídlom v B., o **určenie práva**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25 C 150/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2010 sp. zn. 8 Co 26/2010, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2010 sp. zn. 8 Co 26/2010 a uznesenie Okresného súdu Nitra z 10. decembra 2009 č.k. 25 C 150/2009-169 a vec vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra uznesením z 10. decembra 2009 č.k. 25 C 150/2009-169 rozhodol, že má právomoc prejednať návrh žalobkyne podaný 4. augusta 2009 a vo veci je miestne príslušný. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala určenia, že na základe zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou – Zmluvy o úvere č. X. z 11. augusta 2008 má žalovaná právo na úrokovú maržu 1 % p.a., dôvodiac, že žalovaná zmenila v priebehu tohto zmluvného vzťahu jednostranne jeho obsah tak, že úrokovú maržu zvýšila na 2,5 % p.a., odvolávajúc sa na jej Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“). Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 105 ods. 1, § 87, § 106 ods. 1 O.s.p. a na ustanovenia § 1 ods. 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“). Prvostupňový súd uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalovaná uplatnila pri prvom úkone podľa ustanovenia § 106 ods. 1 O.s.p. námietku nedostatku právomoci súdu, súd skúmal existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou. Súd prvého stupňa zistil, že rozhodcovská doložka uvádzaná žalovanou, teda rozhodcovská

zmluva uzavretá formou rozhodcovskej doložky v bode 18 VOP, je neplatná. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy spočíva v nedodržaní predpísanej podstatnej formálnej náležitosti tejto zmluvy podľa § 4 ods. 2 ZoRK, teda v nedodržaní nie akejkol'vek písomnej formy, ale písomnej formy uvedenej v tomto ustanovení. Podľa toho písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Rozhodcovská zmluva, na ktorú poukazuje žalovaná je obsiahnutá v dokumente, ktorý nie je podpísaný zmluvnými stranami. Ide o nikým nepodpísaný dokument vytvorený žalovanou. Nejde ani o dokument vo forme vzájomne vymenených listov. Uviedol, že rozhodcovská zmluva dohodnutá účastníkmi konania vo forme rozhodcovskej doložky v bode 18 VOP je neplatná pre nedodržanie predpísanej formálnej náležitosti podľa § 4 ods. 2 ZoRK. Poukázal na to, že je zrejmé, že VOP mali tvoriť súčasť zmluvy o úvere, ktorá bola podpísaná zmluvnými stranami, pričom skutočnosť či bola žalobkyňa s nimi oboznámená je sporná. Podľa súdu prvého stupňa je miestne príslušným súdom na konanie podľa § 87 O.s.p. Uviedol, že návrh síce smeruje proti žalovanej, ktorej všeobecným súdom je Okresný súd Bratislava III, keďže sídlo žalovanej je v B., avšak spor sa týka organizačnej zložky žalovanej, ktorá má sídlo v N., teda v obvode Okresného súdu v Nitre a predmet konania vznikol z právneho úkonu, ktorý v mene žalovanej urobila jej organizačná zložka so sídlom v N..

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Nitre uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 8 Co 26/2010 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie vo veci samej zastavil. Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na uplatnenú námietku žalovanej podľa § 106 ods. 1 veta prvá O.s.p., pri jej prvom úkone vo veci samej, že nie je daná právomoc vec samu prejednať a rozhodnúť, keď vec sama sa má podľa rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní a nebola daná ani existencia dôvodov pre prejednanie a rozhodnutie veci súdom podľa § 106 ods. 1 druhá veta O.s.p. Uviedol, že účastníci konania uzatvorili predmetnú zmluvu ako obchodno-právny vzťah v písomnej forme, pričom časť obsahu zmluvy určili v čl. IV zmluvy odkazom na VOP odporcu a v čl. IV zmluvy prejavili tiež vôľu sa nimi riadiť, spravovať, teda potom sa VOP stali záväznou a neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Žalovaná ako dlžník v čl. IV zmluvy svojím podpisom zmluvy potvrdila, že bola oboznámená so súčasťami zmluvy, teda s VOP, pred podpisom zmluvy, čo je predpokladom záväznosti so VOP ako súčasťami zmluvy.

Skutočnosť tvrdená žalobkyňou, že jej súčasťou zmluvy VOP neboli v čase uzatvorenia zmluvy známe, že ju VOP nezaväzujú, nebola doposiaľ spochybnená, potom vzhľadom na písomnú formu zmluvy je potrebné mať za to, že pre žalobkyňu sú súčasťou zmluvy VOP záväzné. Uviedol, že z obsahu neoddeliteľnej súčasťou zmluvy a to čl. 18 VOP vyplýva, že účastníci zmluvy sa dohodli na rozhodcovskej zmluve vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve, že všetky spory zo zmluvy, bankových obchodov, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd. Odvolací súd poukázal na to, že pre žalobkyňu ako aj pre žalovanú sa podpisom zmluvy stali súčasťou zmluvy VOP záväzné, stali sa neoddeliteľnou, záväznou súčasťou zmluvy z dôvodov vyššie uvedených, teda potom je pre nich záväzná aj rozhodcovská zmluva uzatvorená vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve v čl. 18 VOP, pričom žalobkyňa podľa čl. 18.2 VOP mohla odmietnuť rozhodcovskú doložku do 30 dní odo dňa účinnosti tohto ustanovenia alebo do 30 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy. Nedostatok písomnej formy pri uzavretí rozhodcovskej zmluvy, v ktorom súd prvého stupňa vzhliadol neplatnosť rozhodcovskej doložky, nie je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správny a odkázal na ustanovenie § 4 ods. 1 ZoRK. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj konanie ktorému predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p a § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne nesprávne, preto toto uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie vo veci samej zastavil s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. Dovolateľka žiadala napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť tak, že uznesenie Okresného súdu Nitra z 10. decembra 2009 č.k. 25 C 150/2009-169 v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdzuje. V dovolaní uviedla, že je pravdou, že v bode 18. VOP je uvedené, že sa vraj dohodli na uzatvorení rozhodcovskej zmluvy v znení, ktoré je tam popísané. Poukázala na to, že táto rozhodcovská zmluva je v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní pretože podľa § 4 ods. 1 ZoRK rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky v zmluve. Podľa § 4 citovaného zákona, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Dovolateľka mala za to, že VOP, ktoré obsahujú rozhodcovskú zmluvu, nie sú podpísané ani jednou zo zmluvných strán. Podľa názoru dovolateľky je takáto zmluva neplatná, pretože jej chýba základná zákonná

podmienka a to písomná forma. Uviedla, že odňatie veci všeobecnému súdu a určenie právomoci rozhodcovskému súdu, musí byť na jasnom a jednoznačnom písomnom dokumente podpísanom oboma zmluvnými stranami, inak je rozhodcovská zmluva neplatná, prípadne sa dá konštatovať, že vôbec ani neexistuje a už vôbec nemôže byť záväzná tým, že je obsiahnutá v nejakých VOP, ktoré nie sú zmluvnými stranami podpísané. Žalobkyňa uviedla, že nie je ani právne ani morálne prijateľný právny názor vyjadrený v napadnutom uznesení odvolacieho súdu, že platná rozhodcovská zmluva je medzi nami uzavretá tým, že sa nachádza v dokumente, na ktorý odkazuje zmluva o úvere ako na svoju súčasť, pretože odňatie prejednávania súdneho sporu z právomoci všeobecných súdov a uznanie právomoci rozhodcovského súdu je tak závažným a dôležitým právnym úkonom, ktorý nemôže byť v žiadnom prípade len ako odkaz na jeden z mnohých bodov nejakého vnútorného predpisu žalovanej, ktorého znalosť okrem iného v tomto spore dovolateľka popiera.

K dovolaniu žalobkyne sa žalovaná vyjadrila v tom zmysle, že sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že je splnená podmienka písomnej formy rozhodcovskej zmluvy. Žalovaná žiadala dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských (§ 109 ods. 1 písm.c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ide o uznesenie

o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Keďže dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu uzneseniu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

Vzhľadom na vyššie uvedené a námietky dovolateľky, dovolací súd predovšetkým skúmal, či v danom prípade odvolací súd dospel k správne záveru, že vec nepatrí do právomoci súdu a teda, či zastavením konania odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom.

K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie odvolacieho súdu o zrušení prvostupňového rozhodnutia a o zastavení konania

pre nedostatok právomoci, ak túto procesnú podmienku konania neposúdil správne. Zastavením konania sa totiž súd odmieta zaoberať meritórnym prejednaním veci. V takomto prípade spočíva podstata odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom v odmietnutí spravodlivosti (*denegatio iustitae*), t.j. v nerešpektovaní základného procesného práva na poskytnutie spravodlivej ochrany jeho procesných práv.

Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi vznikol na základe zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou – Zmluvy o úvere č. X. z 11. augusta 2008. Zo zmluvy o úvere, v časti Všeobecné zmluvné podmienky zmluvy o úvere spoločnosti S., čl. 18 VOP vyplýva, že účastníci zmluvy sa dohodli na rozhodcovskej zmluve vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve, že všetky spory zo zmluvy, bankových obchodov, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd. V čl. 18.2 je uvedené, že klient má právo odmietnuť rozhodcovskú doložku do 30 dní odo dňa účinnosti tohto ustanovenia alebo do 30 dní odo dňa uzatvorenia zmluvného vzťahu s bankou.

Súdy podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) okrem iného rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. do právomoci súdov v občianskom súdnom konaní patrí prejednávanie a rozhodovanie sporov a iných právnych vecí, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávať a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 3 O.s.p. iné veci prejednávať a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 104a ods. 1 O.s.p. súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.

Podľa § 106 ods. 1 O.s.p. len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr

pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaví; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrujú alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Súd prejedná vec aj vtedy, ak zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná, prípadne že vôbec neexistuje alebo že jej prejednanie v rozhodcovskom konaní presahuje rámec právomoci priznanej im zmluvou, alebo že rozhodcovský súd odmietol vecou sa zaoberať.

Podľa § 106 ods. 2 O.s.p. ak bolo konanie pred súdom podľa odseku 1 zastavené a v tej istej veci bol podaný návrh na začatie rozhodcovského konania, zostávajú právne účinky pôvodného návrhu zachované, ak bude návrh na začatie rozhodcovského konania podaný do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení konania.

Podľa § 106 ods. 3 O.s.p. ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdnemu konaniu, preruší súd konanie o neexistencii, neplatnosti alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 244/2002 rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 244/2002 nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Z citovaných ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní je zřejmé, že na platnú existenciu rozhodcovskej doložky je potrebné splniť okrem iných, podmienku písomnej formy. Písomná forma rozhodcovskej doložky v zmluve o úvere č. X. z 11. augusta 2008 uzatvorenej medzi účastníkmi nie je splnená. V zmysle ustanovenia § 4 ZoRK rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formy rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente popísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Na základe VOP bolo potrebné ustáliť, či možno považovať uvedené VOP za rozhodcovskú doložku k zmluve. Dovolací súd má za to, že úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere a z pripojených VOP nie je zřejmé, že by spĺňali náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda že by došlo k podpisu uvedených všeobecných obchodných podmienok spoločnosti obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku. Uvedená zmluva a VOP neboli ani len technicky spojené avšak ani zo samotného technického spojenia zmluvy a VOP nemožno vyvodit', že obsahujú nepochybný prejav vôle účastníkov zmluvy o úvere, že sú s ňou oboznámení a súhlasia s VOP.

Nie je obvyklé prílohou k hlavnej zmluve uzatvárať rozhodcovskú doložku, obsah ktorej je obsiahnutý len v prílohe vo všeobecných obchodných podmienkach, bez jednoznačnej zmienky v hlavnej zmluve. Charakter iných všeobecných obchodných podmienok je záväzný za určitých striktných podmienok. Podmienky ich záväznosti sú prísnejšie stanovené, ako pri VOP. Zmluvné strany musia s týmito obchodnými podmienkami vyjadriť súhlas, a na to, aby boli pre zmluvné strany záväzné, zákon vyžaduje, aby boli stranám uzatvárajúcim zmluvu známe, alebo aby boli priložené k návrhu zmluvy. Zo spisu nevyplýva, či práve predložené všeobecné obchodné podmienky boli platné v čase uzavretia zmluvy o úvere nakoľko z nepodpísaného a dátumom neoznačeného dokumentu to nie je

možné vyvodit'. V prípade sporu predpokladanú znalosť týchto podmienok treba preukázať. Bude tak povinná strana, ktorá sa znalosti týchto podmienok dovoľáva.

Rozhodcovská doložka je najčastejším spôsobom uzavierania rozhodcovskej zmluvy. Štandardná rozhodcovská doložka sa použije priamo v konkrétnej zmluve, ako jej článok alebo ustanovenie. V prípade, ak sa rozhodcovská zmluva uzavrela osobitnou zmluvou musí sa v nej uviesť odkaz na konkrétnu zmluvu alebo iný právny vzťah. V predmetnej veci tieto podmienky neboli dodržané s poukazom na ustanovenie § 4 ZoRK, a preto odvolací súd nesprávne vyvodil záver, že rozhodcovská doložka bola platne uzavretá.

Ak preto v posudzovanej veci odvolací súd dospel pri skúmaní procesných podmienok konania k záveru, že nie je daná jeho právomoc na konanie vo veci v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1, 2 O.s.p. a nie je daná ani právomoc iného orgánu na jej prejednanie a rozhodnutie, potom rešpektujúc čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, musí byť v súlade s touto ústavou, nemohol konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale otázku právomoci mal riešiť pozitívne vo svoj prospech, teda vec mal prejednať sám. Ak tak neurobil porušil právo žalobkyne na súdnu ochranu ako základné ľudské právo, obsahom ktorého je možnosť každého domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Dovolací súd dospel preto k záveru, že odvolací súd rozhodnutím, ktorým zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a zastavil konanie pre nedostatok právomoci, odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom. Konanie pred ním je teda postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

V záujme zachovania zásady rýchlosti konania dovolací súd zrušil aj nezákonné rozhodnutie súdu prvého stupňa, pretože ide o uznesenie procesného charakteru a ktoré je nadbytočné. V prípade ak súd nemienil námietke žalovanej vyhovieť, že vec má byť prejednaná v rozhodcovskom konaní, nevydáva o tom žiadne rozhodnutie, iba bez ďalšieho pokračuje v konaní.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť

považované za správne. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutie súdu prvého súdu ako aj súdu odvolacieho, nezaoberal sa súd ďalšími námietkami žalobkyne uvedenými v dovolaní.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a takisto súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. november 2011

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová